

21 112
34

Naše politika.

Otevřený list

panu dru. Fr. L. Riegrovi.

Od

DRA. EDVARDA GRÉGRA.

V PRAZE:

Tiskem a nákladem dra. Ed. Grégra.

1876.

Vaše Blahorodí!

Nevím, jak o stavu a poměrech, v nichž se národ náš nyní nalézá, soudíte. Kdyby se Vám ale líbily, byl byste snad jediným mužem v království českém, jenž nalézá potěšení v tom, co se každému jinému stává téměř již nesnesitelným. Já alespoň nenalezl ještě ani jediného myslícího a politicky jen poněkud uvědomělého člověka, ať „Starý“ ať „Mladý“, který by již dávno nebyl toho přesvědčení, že situace, do níž národ český zabředl, velice je povážlivá a že jest nejvyšší čas, abychom se z ní opět dostali, nemá-li to dojít ke koncům, z nichž národ nenapravitelných škod vzíti by musel.

Ano, pane doktore! národ nalézá se v nebezpečí, a je-li kdo, jenž to nevidí, ten buď viděti neumí, aneb viděti nechce. V takových vážných dobách nastává povinnost každému vlastenci, aby pilně na mysli přemítal a uvažoval, jakými prostředky by nebezpečí odstraniti se dalo a národ opět do zdravějších poměrů přiveden býti mohl.

Když pak po bedlivém přemýšlení, zralém uvažování a nepředpojatém posuzování všech poměrů k jasnému a pevnému jsme došli přesvědčení, nastává nám další povinnost, totiž, vysloviti své přesvědčení veřejně, upřímně a nelíčeně, bez ohledu na to, zdali se někomu líbiti bude čili nic, zdali nám lid za to volati bude: „Hossana!“ aneb „Ukřižujte ho!“

Zatajovati své poctivé přesvědčení, bylo by v okolnostech takových nemůžnou zbabělostí; pochlebovati někomu, a byť by to byl nej přednější muž národa, bylo by podlostí.

I já cítím se puzena, vykonati svou vlasteneckou povinnost a pověditi tuto veřejně, poctivě a bezohledně, co a jak

o politickém a národním postavení našem soudím a co bych považoval za prospěšné a nutné, aby se v ohledu tomto stalo.

Vím již napřed, že se tímto spisem nezavdčím žádné straně a že bezpochyby kaceřován budu ode všech. To mi ale bude právě důkazem, že jsem nemluvil strannicky. Nepřirostla mi věru ani jedna ani druhá strana politická tak k srdci, abych k vůli zájmům strannickým ukládal si mlčení a zatajoval návrhy, o nichž soudím, že by snad prospěti mohly národu. Nemaje nejmenší ctižádost tlačiti se do popředí a znaje dobře svou nespůsobilost státi v čele nějaké politické strany, nemám jiného přání, než aby myšlenky, které tuto vyslovím, posuzovány byly s oným klidem a s onou objektivností, jakou vážnost předmětu samého vyžaduje. Nalezne-li se pak v nich zrnko pravdy, pak prosím, aby nebylo zavrhnuto a zašlapáno z ohledů pouze strannických, jak se u nás, bohužel, často stává.

Budiž mi ještě dovoleno pověditi, proč listy tyto adresuji především na Vás, slavný pane doktore! Po smrti Palackého byl jste Vy slavně a bez odporu od orgánů Vašich prohlášen za jediného vůdce strany Staročeské, tedy strany, která posud za sebou má většinu národa, která nynější politický směr u nás zastupuje a na níž tedy také odpovědnost za následky jeho padá. Znaje velmi dobře veliký vliv Váš v národě našem, vím také, že by nebylo snadno způsobiti všeobecný obrat v národní naší politice bez Vás a proti vůli Vaší. Nejsem zaslepen strannickou vášní tak, abych neviděl veliké přednosti, jimiž nad jiné vrstevníky vynikáte; nejsem předpojatým tak, abych lehce vážil veliké zásluhy, které jste si byl o národ náš získal. Příroda Vás obdařila vlastnostmi, které z Vás učiniti mohly prvního tribuna svého lidu — a okolnosti Vám byly příznivy. Stal jste se miláčkem, modlou národa! Hlas Váš má posud největší váhu v lidu českém a vůle Vaše zasahovati by mohla pořád ještě mocně v osudy naší vlasti. Na koho tedy jiného měl bych se obrátiti, chci-li mluviti o důležitostech vlasti? Komu jinému měl bych žalovati, koho jiného volati na pomoc nežli toho, na jehož hlavu v první řadě padá odpovědnost za vše, co se v ohledu politickém u nás stalo a posud děje?